

The Rake wordt platform voor Europese dorpen

Er bestaan honderden, misschien wel duizenden tijdschriften. Maar zo nu en dan verschijnt er een dat anders is dan de andere magazines. Dat geldt zeker voor The Rake. Een blad met een bijzondere doelgroep. Binnen de tijdschriftenwereld dan. Namelijk: alle plattelanders in Europa. Een nieuw project van Bert Kisjes.

De allereerste The Rake is net uit. Bij mijn weten het eerste magazine voor de bewoners van het Europese platteland. 'Magazine voor' dekt misschien maar de helft van de lading. Een magazine 'van' is de andere helft van de nieuwe droom van Kisjes. Het is namelijk de bedoeling dat het magazine een breed platform wordt, alle plattelanders in dit werelddeel of andere belangstellenden worden uitgenodigd een bijdrage te leveren aan het blad.

The Rake is dus een project van Bert Kisjes, daarin bijgestaan door zielsgenoten Ivan Kisjes en Vincent Tijms. Dit drietal vormde de harde kern van mensen die vorig jaar door Europa trok. Deze Europa-toer had als bedoeling het platteland te verkennen. Waar ligt de kracht, wat is de zwakte van de Europese dorpen en het platteland?

Een van de uitkomsten van die toer is The Rake. Dit magazine gaat in de toekomst de thema's uitdiepen die de leden van de Europa-karavaan tegenkwamen, de thema's die om aandacht vragen. Wat zijn de kansen van de kleine gemeenschappen? Hoe ziet de wereld eruit vanuit dorpsgeen? Het zijn maar een paar van de

vragen waarop The Rake antwoord zoekt. Het is een ambitieus project, zo blijkt uit het voorwoord. 'De manier waarop het platteland tegen de dingen aankijkt en de praktijkervaring die het platteland heeft kunnen bijdragen aan het vinden van oplossingen voor problemen die overal spelen.'

Een nieuw project van Kisjes dus, al is nieuw eigenlijk het verkeerde woord. In feite gaat Kisjes verder op de weg die hij in 1999 is ingeslagen. (Eigenlijk al veel eerder natuurlijk, maar dat voert voor nu te ver.) The Rake betekent dat Bert Kisjes, de enige echte initiator van de Cultural Village-beweging, de tijd, ruimte en moeite gaat nemen om zijn ervaringen en gedachten van de afgelopen jaren uit te diepen. Kortom, The Rake is een logisch vervolg op het Cultural Village-project en de Europa-toer van vorig jaar.

De eerste Rake bevat een aantal aardige artikelen. Over het ouderenproject dat van start is gegaan in Wijk aan Zee en Pergine bijvoorbeeld. Ouderen gaan met elkaar en met jongeren in gesprek, om te vertellen over de ervaringen die ze in de loop der jaren hebben opgedaan. Ouderen zijn het waard om gehoord

te worden. In het Westen zijn oudere en jongere generaties lang geleden opgehouden om samen te leven en dat is de werkelijke reden van de generatiekloof, zo schiet The Rake in de roos. Het zijn dit soort stellingen, die her en der in het magazine opduiken, die het de moeite waard maken om het blad te lezen.

Bijzonder aardig is het artikel van Bert Kisjes waarin hij beschrijft hoe hij in aanraking kwam met dorpscultuur. Een persoonlijk verslag dat in zijn jeugd begint en leidt tot aan de roerige jaren in Wijk aan Zee. Kisjes kocht daar in de jaren tachtig het hotel Sonnevand, dat de uitvalsbasis werd voor tal van bijzondere projecten. Projecten die via Kisjes vanuit het hart van het dorp kwamen en het dorp Wijk aan Zee op de kaart zetten.

Dorpscultuur is een thema dat in de toekomstige Rakes om meer verdieping vraagt, maar dat is aan de makers toevertrouwd.

De makers. Deze eerste Rake is voornamelijk volgeschreven door Bert Kisjes en zijn twee jongelingen Ivan Kisjes en Vincent Tijms. De kracht van de laatste twee is dat ze Kisjes-de-oude snappen en bewonderen, maar het ook niet zullen laten om een weerwoord te geven. Maar dit drietal moet niet meer zijn dan een harde kern wil The Rake écht slagen. Zoals gezegd: de bedoeling is dat in de toekomst er een Europa-breed netwerk ontstaat van dorpelingen en andere belangstellenden die het blad vol schrijven. Pas dan ontstaat het brede platform die de bedenkers voor ogen hebben. Plattelanders die Kisjes aanvullen of van repliek dienen, opdat de filosofie scherper, duidelijker en inzichtelijker wordt.

Pas dan kan The Rake interessant blijven. Voor de harde kern wordt het dus hard werken om dat netwerk tot stand te brengen. Dat zal niet gemakkelijk zijn, ondanks het basisnetwerk dat al bestaat door het verbond van de twaalf dorpen. De distributie naar de achterlanden zal moeilijk zijn, maar toch nodig om het magazine een platform te laten worden. En dan is er het taalprobleem. Het magazine is in het Engels geschreven, een taal die naar ik meen niet iedereen machtig is.

Maar wie een verbond tot stand weet te brengen tussen twaalf Europese dorpen, een verbond dat al jaren stand houdt en met veel succes, moet ook die klus wel kunnen klaren.

Jacky de Vries

Vijf vragen aan Hana

In iedere nieuwsbrief laten we voortaan een persoon uit een van de twaalf dorpen aan het woord. Zij beantwoorden vijf eenvoudige vragen. De eerste vijf vragen zijn voor Hana uit Bystré.

1 Vertel eens meer over Hana? En hoe kwam je in aanraking met het project Cultural Village?

Ik kom uit Bystré in Tsjechië, ben 34 jaar oud en moeder van drie meiden. Ik ben getrouwd. Ik heb als postbode gewerkt, later als leraar Engels. Op dit moment heb ik ouderschapsverlof en studeer ik theologie aan de Universiteit.

Ik ben de dochter van de voormalige burgemeester Hana Sejkorova, van wie jullie allemaal de groeten krijgen. Omdat zij alleen Tsjechisch spreekt, was ik haar tolk vanaf het begin van het project Cultural Village. Met veel plezier overigens, want dankzij dat project heb ik veel mensen leren kennen en een paar echte vrienden gemaakt.

2 Wat maakt jouw dorp zo bijzonder?

Moelijke vraag, omdat ik in Bystré woon sinds mijn geboorte. Wat voor anderen bijzonder is, is voor mij dus heel gewoon. Mijn dorp is redelijk klein, met een prachtige barok-kerk en een historisch gemeentehuis. Vojtch Jasny, de beroemde regisseur, heeft in ons dorp twee films opgenomen. Volgens mij niet alleen vanwege het landschap, de geschiedenis, maar ook vanwege de geestdrift onder de mensen, van wie de meesten heel aardig zijn.

3 In welke van de andere elf dorpen zou je graag willen wonen?

Mijn motto is Home sweet home. Ook al vind ik andere dorpen ook heel leuk.

4 Wat is je mooiste herinnering aan het project Cultural Village?

Dat zijn er zoveel. Hoe is het mogelijk om daar de mooiste uit te kiezen? Maar al die mooie herinne-

ringen hebben een ding gemeen: Het ontmoeten van aardige mensen uit alle culturele dorpen, en dat steeds opnieuw, waar dan ook.

5 Hoe ziet de toekomst er uit voor Cultural Village?

Het is een fantastisch en heel bijzonder project, dat vaak onverwachte wendingen had. De toekomst zie ik positief, er liggen veel kansen. Belangrijk vind ik is dat de mensen die de kans hebben deelgenoot te worden van Cultural Village die kans pakken.

Kort nieuws

Tommerop groeit

Sinds januari is Tommerup geen zelfstandige gemeente meer. Het dorp vormt samen met een aantal andere dorpen een nieuwe gemeente met 40 000 inwoners. De burgemeester van Tommerup, Finn Brunse werd tot burgemeester van deze nieuwe gemeente gekozen.

Houtbewerkers symposium

In Bystré startte op 23 juli het jaarlijkse houtbewerkers-symposium. Liefhebbers van houtsnijden konden hieraan deelnemen. Bystré heeft een rijke bomencultuur en heeft een levende traditie van houtsnijders.

Pergine in Wijk aan Zee

In Pergine heeft de groep mensen die in 2002 de kern van de organisatie van cultural village was daarna een dansgroep gevormd. In de afgelopen twee jaar heeft de groep een repertoire opgebouwd. In mei van dit jaar maakte de groep zijn eerste buitenlandse reis. Zij presenteerde zich in Wijk aan Zee en heeft daar het vernieuwde dorpsplein ingewijd.

Weibern ondertekent Charter

In april heeft de Oostenrijkse gemeente Weibern het Charter van de dorpen ondertekend. Namens Cultural Village waren daarbij Hans Hartl uit Kirchheim en Bert Kisjes uit Wijk aan Zee aanwezig.

CULTURAL VILLAGE of EUROPE

Colophon:

Deze Nieuwsbrief wordt uitgegeven door Cultural Village of Europe in Wijk aan Zee

Julianaweg 35, 1949 AN Wijk aan Zee

Website: www.cultural-village.com

E-mail: village@cultural-village.com

Redactie: Jacky de Vries, Ab Winkel en Bert Kisjes

Lay-out: Peter Neijenhoff - www.nietweggooien.nl

Beverwijk en Wijk aan Zee evalueren samengaan

Samenvoegen van gemeentes is aan de orde van de dag in heel Europa. In 1936 gebeurde dat met Wijk aan Zee.

In dat jaar werden Wijk aan Zee en Beverwijk tot één gemeente samengevoegd. Dat is nu 70 jaar geleden. Een prachtige aanleiding om daar bij stil te staan en om die samenvoeging ook te evalueren.

Dat zal op 20 Oktober gebeuren met een symposium. Het is de bedoeling om de goede en de slechte kanten van deze samenvoeging te bespreken. Uiteraard met als doel om er voordeel uit te halen.

Er is een commissie die de bijeenkomst voorbereidt. De Commissaris van de Koningin van Noord-Holland die onlangs verklaarde dat een gemeente 35 tot 75 duizend inwoners nodig heeft om goed te kunnen functioneren zal de bijeenkomst openen.

Wijk aan Zee woont de conferentie bij vanuit een eigen invalshoek: de structuur moet binnen een gemeente zo zijn, dat een dorp creatief en vitaal kan zijn. De resultaten van deze bijeenkomst zullen zeker verspreid worden. En als de resultaten er aanleiding voor geven kunnen we er internationaal mee verder.

Bert Kisjes

Ströbeck straalt in historische musical

Tussen het Duitse dorp Ströbeck en het schaakspel bestaat een verbintenis met een lange geschiedenis. Al sinds de middeleeuwen horen beide bij elkaar. Over deze bijzondere verbintenis is een musical gemaakt.

Die Liebe macht es möglich: Das Mädchen Johanna (Katja Adams) kümmert sich um den gefangenen Edelmann Gunzelin (Joachim Borgmann). Johanna gibt ihm ein Messer und Holz, so dass er im Ströbecker Kerker Schachfiguren schnitzen kann. Fotos (3): Mathias Kasuptke

Uraufführung der „Ströpker Zeitempränge“

Ströbeck steht auf der Bühne: Ein Dorf spielt seine Geschichte

„Ströpker Zeitempränge“ hatte Premiere – und was für eine. Vor ausverkauftem Haus spielte sich am Sonnabend ein ganzes Dorf in die Herzen der Zuschauer. Besonders bemerkenswert macht die Inszenierung, dass alle Akteure absolute Laien sind. Mehr als 100 Ströbecker haben mit viel Leidenschaft ihre eigene Geschichte gespielt. Kompliment!

Von Mathias Kasuptke

Ströbeck. Laientheater... na ja, mag sich da so der eine oder andere Theaterkennner sagen und denken: Zuschauerreihen voller Angehöriger, die beim Anblick ihrer Kinder oder Freunde zu allem frenetisch applaudieren.

Dass Laientheater mehr sein kann, demonstrierte am Sonnabend eindrucksvoll die „Ströpker Zeitempränge“. Vor ausverkauftem Haus im Gasthof „Zum Schachspiel“ zeigten mehr als 100 Akteure, wie mit Leidenschaft und Liebe...

Stauendes Volk: Ströbecker Frauen erwarten den Bischof aus Halberstadt.

Mehr als ein Jahr haben Oda Poppendieck (Regie), Christoph Zwiener (Musik) und Jürgen Westphal (Texte) mit den mehr als 100 Akteuren und zahlrei-

Het begon allemaal in de elfde eeuw. Toen de bisschop van Halberstadt de toren van Ströbeck gebruikte om een edelman in op te sluiten. Die werd bewaakt door de boeren van Ströbeck en tussen de gevangene en zijn bewaarders onstond een hechte band. Als dank voor zijn goede behandeling leerde hij hen het schaakspel. Toen hij uiteindelijk vrij kwam moesten de boeren hem beloven dat ze het spel van generatie op generatie zouden doorgeven. Dat is ook gebeurd.

Nog altijd speelt het spel een belangrijke rol in Ströbeck, dat bekend staat als het schaakdorp van Europa. Zo staat er al sinds 1823 een schaakschool in het dorp. Ook worden er jaarlijks diverse toernooien gehouden.

Omdat Ströbeck zich in 2006 cultureel dorp van Europa mag noemen heeft ze haar bijzondere geschiedenis vorm gegeven in een musical met de titel: Ströpker Zeitempränge. De premiere had plaats in mei, in Ströbeck uiteraard.

Olda Poppendieck die in de jaren negentig in het dorp is komen wonen mag met recht de motor achter de productie worden genoemd. Maar een stuk schrijven is een vak apart. In het naburige Halberstadt vond men Jürgen Westphal, een schrijver die al eens eerder een vergelijkbaar stuk over Halberstadt had geschreven.

Maar daarna komt het echte werk. Hoe pak je het aan, Hoe vind je de spelers? Een oproep in de plaatselijke krant levert niets op. Olda ging met mensen praten en haalde hen over om mee te doen. Dat is gelukt. Ze vond toch de mensen bij elkaar. En met

heel veel onervaren mensen is het uiteindelijk gelukt om een stuk op de planken te brengen dat succes heeft. En wanneer is het stuk goed? De regisseuse Olda Poppendieck zegt daarover: “De spelers moeten overtuigen. Ze moeten stralen. Dan heb je succes”. De uitvoering voldeed aan dit criterium. De acteurs overtuigen en straalden.

Een jaar lang is er aan gewerkt. Elke week. En nu zijn de bewoners trots op hun spelers. Het verhaal van het dorp wordt verteld, de liedjes liggen goed in het gehoor en de samenwerking van zoveel inwoners is een feit.

Bert Kisjes

Foto: CV

Ontmoeting van ouderen

In de delegaties van Paxos en Wijk aan Zee in Ströbeck waren op 23-25 Juni ook ouderen opgenomen. Zij hadden een speciaal programmapunt, de uitwisseling van verhalen. Dit is de voortzetting van wat in 2005 in het kader van het Anchise project in Pergine Valdarno is begonnen. Ook ouderen uit Schachdorf Ströbeck deden nu aan de uitwisseling mee.

Het hogere doel van de uitwisselingen is het werken aan de overlevering. De ouderen zoeken elkaar op om aan die overlevering te werken. De foto toont de Delegatie van ouderen uit het Griekse Paxos.

Wijk aan Zeeërs laten zich horen

De buitenkant laat een van de kunstwerken in de duinen van Wijk aan Zee zien. Op de foto ook een hond. De combinatie doet denken aan het logo van het bekende platenlabel His Masters Voice. Dit keer geen oude muziek, maar 28 nieuwe liedjes over het dorp Wijk aan Zee, meestal ook gebracht door dorpingen. Zo Klinkt Wijk aan Zee heet het product en het is een initiatief van de muzikanten Jan-Paul van der Meij en Ab Winkel.

De twee verzamelden alle varianten van muziek uit Wijk aan Zee. Daarmee lag een cd'tje in het verschiet, maar het aanbod was zo groot dat een dubbelalbum nodig was. In de liedjes word je als het ware aan de hand meegenomen door het dorp. Van het strand, via Sonnevanc, terug naar de zee. Dan weer naar Heliomare om even later naar de voetbalmeiden te kijken en uit te rusten op het bankje bij de Spar. Strand, zee en duinen zijn de meest voorkomende woorden op de schijfjes.

De uitvoerenden hebben allerlei achtergronden. Er zijn ervaren zangers en zangeressen, maar er is ook een aantal debutanten. Op het dorpslied horen we naast solist Jacques Kloes meer dan honderd mensen in het koor.

Het is niet voor het eerst dat Wijk aan Zee zich laat horen. Vroeger werden protesten tegen de aantasting van het dorp (Corus, een slibdepot, een vliegveld vlak voor de kust) altijd een mix van argumenten in dossiervorm en ludiek serieuze muziek.

Maar Zo Klinkt Wijk aan Zee straalt een heel andere sfeer uit: Wijk aan Zeeërs onder elkaar, de liefde voor het dorp en elkaar. Soms nostalgisch, dan weer trefend de sfeer getekend van hotel/restaurant Sonnevanc anno nu.

Mooi opvallend ook is zanger Wim Duin (what's in a name?) die de duinen bezingt. Je kunt je ook laten meevoeren door de rock van Stranguria, die zich in het koortje laten begeleiden door drie dames die ieder de zeventig al ruim zijn gepasseerd.

Het is voor initiatiefnemers Winkel en Van der Meij en project van jaren geweest. Niet alleen organiseren ze alles, ze schreven ook nog enkele liedjes en zijn op meer tracks te horen als muzikant of zanger. Daarnaast konden ze op vele helpende handen in het dorp terugvallen.

Het product bevat ook een boekje. Daarin beschrijven tien dorpingen treffend hoe zij vinden dat het dorp klinkt. Daarnaast zijn er speciaal voor de uitgave tekeningen en etsen gemaakt.

Inmiddels is het project gedoopt met een wervelende muziekavond. Daar traden de meeste uitvoerenden live op. De tent op de dorpsweide zat vol en burgemeester Hiemstra stak zijn trost niet onder stoelen of banken.

Ab Winkel

De cd Zo Klinkt Wijk aan Zee is voor vijftien euro te bestellen bij www.badgastenkerk.nl

Ezels en kwasten

De jaarlijkse schildersweek Ezels en Kwasten van 11 – 21 mei in Wijk aan Zee telde een groot aantal deelnemers. Het thema was: 'Op Reis'. Aan dit symposium deden ook deelnemers uit Paxos, Bystré en Klatovy mee. Het schilderssymposium staat open voor beeldende kunstenaars uit de kring van Culturele dorpen. De datum voor volgend jaar is vastgelegd op 4 - 13 Mei 2007. Geïnteresseerden kunnen zich melden bij village@cultural-village.com

Foto: CV

Dorpsfeest in Wijk aan Zee

Op 17 en 18 Juni had op de Dorpsweide in Wijk aan Zee het dorpsfeest plaats.

Er werd samen gegeten, geschilderd en muziek gemaakt. (zie foto)

Tijdens het feest is onder meer het project 'Zo klinkt Wijk aan Zee' afgesloten. Een project waarbij de inwoners waren gevraagd om liedjes bij elkaar te brengen, te schrijven, te componeren, te zingen en te spelen. Het is uiteindelijk een dubbel CD geworden plus een boekje met verhalen en gedichten. Een echt produkt van eigen bodem. Maar er viel meer te beleven. Als buitenlandse gasten was er een vijf koppige delegatie uit het Oostenrijkse Weibern en het klezmerduo Ruach uit het Poolse Wronki.

Muzikanten en groepen uit het netwerk van Culturele dorpen die volgend jaar op dit festival zouden willen spelen kunnen de datum reserveren en contact opnemen met de organisatie. (village@cultural-village.com)

Foto: Dieter Kunze

Schachdorf maakt Europapark

Schachdorf Ströbeck heeft een monument voor Europese samenwerking. Een park in het midden van het dorp. Een bouwval is verdwenen en daar is een park in de plaats gekomen met de contouren van de Europese landen. En in dit park zijn aan het begin van het jaar twaalf bomen geplant die de dorpen symboliseren van het netwerk van cultural village. Bomen als het symbool van leven en groei.

Schachdorf Ströbeck is hiermee het tweede dorp dat fysiek ruimte geeft aan Europa. Wijk aan Zee liet eerder in 2004 ter gelegenheid van de toetreding van tien nieuwe landen een sculptuur maken door de Tsjechische beeldhouwer Fiala als herinnering aan de uitgebreide viering van deze toetreding in het dorp. Dit beeld, een klein kapelletje van buizen, moet in de herfst een definitieve plek krijgen.

Dorpsfeest in Wijk aan Zee - Foto JDV